

GÜVENCEHESABI

HUKUK BÜLTENİ

ÖNSÖZ

Güvence Hesabı Hukuk Bülteni – 4. Sayı: Mehmet Kağan’a Armağan!

Sigorta hukuku, yalnızca mevzuatla şekillenen bir alan olmaktan çıkmış; yargı kararları, düzenleyici otoritelerin uygulamaları ve sektörel gelişmelerle birlikte çok katmanlı bir yapıya dönüşmüştür. Bu dönüşüm, sigorta sektöründe faaliyet gösteren tüm paydaşlar için bilgiye erişimi ve hukuki gelişmeleri yakından takip etmeyi bir tercih değil, bir gereklilik hâline getirmiştir.

Bu yıl 29 Eylül – 5 Ekim tarihleri arasında kutlanan Sigortacılık Haftası, sigortanın toplumsal yaşamda üstlendiği kritik rolü bir kez daha hatırlatmaktadır. Sigorta; bireyin yarınını teminat altına alan, toplumun risklerle mücadelesinde ortak dayanışma zemini oluşturan bir güven sistemidir. Sigortasız bir hayat, öngörülemezliğe teslim olmuş bir düzendir. Bu nedenle sigorta, ertelenemez bir ihtiyaç; ihmal edilemez bir sorumluluktur. Bu farkındalıkla, sigorta bilincinin yaygınlaştırılması ve hukuki altyapısının güçlendirilmesi, sektörün sürdürülebilirliği açısından vazgeçilmez bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu anlayışla hazırladığımız Hukuk Bülteni’nin yeni sayısında, sektöre yön veren güncel yargı kararlarını, mevzuat değişikliklerini ve uygulamaya ışık tutan hukuki gelişmeleri sizlerle paylaşıyoruz.

Bu sayımızda yer verdiğimiz önemli kararlardan biri de Yargıtay Hukuk Genel Kurulu tarafından verilen karardır. 7550 sayılı Kanun’un 20. maddesi ile HMK Ek 1. maddesinde yapılan değişikliğin zaman bakımından uygulanması ile ilgilidir. Kararda, geçiş hükmü öngörülmemesi nedeniyle, değişiklik öncesinde verilen kararlar yönünden kanun yoluna başvuru hakkının dava tarihi değil, karar tarihi esas alınarak değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu yaklaşım, hukuki güvenlik, kazanılmış haklar ve adil yargılanma ilkeleri açısından önem taşımakta; uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesine katkı sunmaktadır.

Bültenimizde dikkat çektiğimiz bir diğer önemli gelişme, 30 Temmuz 2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar Yönetmeliği’nde yapılan kapsamlı değişikliklerdir. Özellikle bilgilendirme yükümlülüğü ve temerrüt faizi uygulamasına ilişkin yeni düzenlemeler, Güvence Hesabı’nın sorumluluk alanını genişletmekte ve sektör paydaşları açısından dikkatle takip edilmesi gereken yeni hukuki yükümlülükler getirmektedir.

Güvence Hesabı olarak sorumluluğumuzun bilinciyle, sektöre yön veren hukuki gelişmeleri yakından izleyerek, her yeni sayımızda daha kapsamlı ve uygulamaya dönük içerikler sunmayı hedefliyoruz.

Hukuk Bülteni’nin, sektördeki tüm ilgililer ve paydaşlarımız için yol gösterici ve faydalı bir kaynak olmasını temenni ediyor; katkı sunan tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Özgür ÖNTÜRK
Güvence Hesabı Hesap Müdürü

GÜVENCE HESABI

HUKUK BÜLTENİ

2025 4. Sayı

2025 ÜÇÜNCÜ ÇEYREKTE NELER OLDU?

- 07.03.2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Zorunlu Deprem Sigortası (ZDS) Tarife ve Talimatı doğrultusunda DASK, sigorta poliçelerine enflasyon koruması getirerek ZDS kapsamındaki Temmuz-Ağustos-Eylül ayı için teminat tutarları yeniden belirledi.
- SEDDK tarafından 09.07.2025 tarihinde Bina Tamamlama Sigortası Bilgilendirme Rehberi yayımlandı.
- SEDDK tarafından 10.07.2025 tarih ve 2025/18 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Primlerine İlişkin 2023/31 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- SEDDK tarafından 24.07.2025 tarihinde Taban Ekspertiz Ücret Tarifelerinin Güncellenmesine İlişkin Kurul Kararı yayımlandı.
- 30.07.2025 tarihli Resmî Gazete’de Özel Hukuk Hükümlerine Tabi Sigortalar Kapsamında Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.
- SEDDK tarafından 01.08.2025 tarih ve 2025/19 sayılı Kara Araçları Kasko Sigortasında Prim/Özsermaye Katsayısı Uygulamasına İlişkin Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

- 07.08.2025 tarihli Resmî Gazete’de Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ (2010/1)’de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ yayımlandı.
- 16.08.2025 tarihli Resmî Gazete’de Cumhurbaşkanlığı tarafından Karayollarındaki Hız Sınırlama Uygulamalarında Yeknesaklık konulu 2025/14 sayılı Genelge yayımlandı.
- 19.08.2025 tarihli Resmî Gazete’de Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.
- 20.08.2025 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından Alacaklı Vekilleri Tarafından Borçlu Olan İlgili Kişilerin Yakınlarına Ait Telefon Numaralarına Erişilmek Suretiyle Borç Bilgisinin Paylaşılmasına İlişkin Kamuoyu Duyurusu yayımlandı.
- 21.08.2025 tarihli Resmî Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin Ali TİMURTAŞ (B. No: 2019/23175, 28.12.2024) bireysel başvuru kararı yayımlanarak; Kanun yolu başvurularında kesinlik sınırı karar tutarına göre değil uyumsuzluk tutarına göre belirlenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

- 21.11.2024 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 24/09/2024 tarih 2024/15 E ve 2024/159 K sayılı iptal kararı doğrultusunda 2330 Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik 21.08.2025 tarihinde yürürlüğe girdi.
- 21.11.2024 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 24/09/2024 tarih 2024/78 E ve 2024/164 K sayılı iptal kararı doğrultusunda 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununda Değişiklik 21.08.2025 tarihinde yürürlüğe girdi.
- SEDDK tarafından 21/08/2025 tarihli 2025/20 Sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Uygulanmasına İlişkin 2019/9 sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- SEDDK tarafından 03.09.2025 tarihli 2025/21 Sayılı Hasar Dosyası Açılışında Maktu Tutar Kullanılmasına İlişkin Genelge yayımlandı.
- 06.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı tabloda yer alan bazı kâğıtlara ait maktu vergi tutarlarının yeniden Belirlenmesine Dair 10364 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı yayımlandı.
- 09.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre ticari kazancı basit usulde tespit edilen mükellefler hakkında 10380 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı yayımlandı.

- 09.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de 492 Sayılı Harçlar Kanununa Bağlı Tarifelerde Yer Alan Maktu Harç Tutarlarının Yeniden Belirlenmesine Dair 10382 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı yayımlandı.
- 17.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de Reeskont ve Avans İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranlarının Tespiti hakkında Tebliğ yayımlandı.
- SEDDK tarafından 26.09.2025 tarihli 2025/22 sayılı Muallak Tazminat Karşılığında Kaynaklanan Net Nakit Akışlarının İskonto Edilmesi Hakkındaki 2016/22 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- 29.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin *Caner ŞAFAK (B. No: 2024/41763, 08.07.2025)* bireysel başvuru kararı yayımlanarak; alacağın enflasyonist ortamda kayba uğramasının önüne geçmek için munzam zarar müessesesinin, etkili bir hukuk yolu olmadığı ifade edilmiştir.

İZ BIRAKAN KARARLAR;

- AYM'nin CMK m.253/19'u konu alan iptal kararı sonrası CMK'daki yeni düzenleme ile uyuşmazlıklarda uzlaşma olması durumunda dikkat edilmesi gereken hususlar ve yargılamaya ilişkin belirleyici unsurlar sayılmış olup bu çerçevede araştırma yapılarak bir sonuca varılması gerekmektedir.
- 04/06/2025 tarihinden önce verilen kararlar açısından, 7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile HMK Ek 1. Madde değişikliği kapsamında istinaf/temyiz incelemesi yapılabilir olup olmadığının belirlenmesinde dava tarihi değil, karar tarihi esas alınmalıdır.
- Kaza tarihi ve hemen sonrasında bilinen yaralanmaların, ilk maluliyet raporunda yer almamış olması, maluliyet artışı kapsamında değerlendirilemez. Maluliyet artışı yönünden değerlendirme yapılabilmesi için, maluliyetin hangi tarihte kesin olarak belirlenebilir hâle geldiğinin açık biçimde tespit edilmesi gerekmektedir.
- Davacı taraftan kaynaklanan zararı ağırlaştırıcı durum nedeniyle müterafik Kusur nedeni ile takdiri indirim yapılarak davanın kısmen reddine karar verildiğinden davalı yararına reddedilen kısım için vekalet ücretine hükmedilmesi gerekir.

2025 ÜÇÜNCÜ ÇEYREKTE NELER OLDU?

07.03.2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Zorunlu Deprem Sigortası (ZDS) Tarife ve Talimatı doğrultusunda DASK, sigorta poliçelerine enflasyon koruması getirerek ZDS kapsamındaki Temmuz-Ağustos-Eylül ayı için teminat tutarları yeniden belirledi.

7 Mart 2025 tarih ve 32834 sayılı Resmî Gazete ile DASK, Zorunlu Deprem Sigortası kapsamındaki teminat tutarlarını her ay Türkiye İstatistik Kurumu tarafından bir önceki ay açıklanan Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksinin aylık değişim oranı esas alınmak suretiyle artırılarak uygulamaktadır. Böylelikle poliçelere enflasyon koruması eklenmiş oldu.

Yeni düzenlemeye göre, Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) oranları dikkate alınarak 1 Temmuz, 1 Ağustos ve 1 Eylül 2025 tarihleri itibarıyla teminat tutarlarında artış oldu.

Buna göre, betonarme birim metrekaare bedeli temmuz ayında 8.807 TL iken ağustosta 9.024 TL’ye, eylülde ise 9.180 TL’ye yükseldi. Azami teminat tutarı ise sırasıyla 1.867.127 TL, 1.913.059 TL ve 1.946.155 TL olarak belirlendi.

SEDDK tarafından 09.07.2025 tarihinde Bina Tamamlama Sigortası Bilgilendirme Rehberi yayımlandı.

Bina Tamamlama Sigortası (BTS) kentsel dönüşüm ve ön ödemeli maketten konut satış projeleri başta olmak üzere her türlü inşaat yapım projesinde sigorta ettiren müteahhit/satıcı (sigortalı) ile sigorta şirketi arasında imzalanan sigorta sözleşmesi gereğince, lehtar olarak anılan arsa sahipleri/tüketiciler (hak sahipleri) adına sigorta şirketince düzenlenen teminat senetleri aracılığıyla koruma sağlayan kefalet sigortası ürünüdür.

Rehber içeriğinde aşağıdaki hususlar başta olmak üzere BTS hakkında birçok hususa değinilmiştir.

- BTS’nin Hangi Durumlarda Teminat Sağlayacağı,
- Kentsel Dönüşüm Projelerinde BTS - Arsa Sahipleri
- Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmelerinde BTS-Tüketiciler
- Kentsel Dönüşüm Projelerinde BTS - İlgili İdareler

SEDDK tarafından 10.07.2025 tarih ve 2025/18 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Primlerine İlişkin 2023/31 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/18 sayılı genelge ile karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası primlerine ilişkin aşağıdaki şekilde düzenleme yapılmıştır.

Genelge ile;

“Madde 1- 14/7/2007 tarih ve 26582 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmeliğin geçici 11 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2025 yılı temmuz ayında araç grubu ve kullanım türüne göre uygulanan azami primler, 2025 yılı Ağustos ayı için %1,5 artırılarak uygulanır. Taksi, minibüs (sürücü dâhil 10-17 koltuk), otobüs (sürücü dâhil 18-30 koltuk) ve otobüs (sürücü dâhil 31 ve üstü koltuk) araç gruplarında söz konusu orana %2 ilave edilir.” Olarak belirlenmiştir.

Genelge 01.08.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

SEDDK tarafından 24.07.2025 tarihinde Taban Ekspertiz Ücret Tarifelerinin Güncellenmesine İlişkin Kurul Kararı yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 17/07/2025 tarihli ve 1210 sayılı Kararıyla Sigorta Ekspertizleri Atama Yönetmeliğinin 12 nci maddesi çerçevesinde, Yönetmelik ekinde yer alan taban ekspertiz ücret tarifelerinin; 2025 yılı temmuz ayı itibarıyla, TÜİK tarafından açıklanan tüketici fiyatları endeksinde gerçekleşen 2025 yılı ilk altı aylık değişim oranına göre güncellenmesine karar verilmiştir.

Kurul kararının ekinde Motorlu Araç ve Motorlu Araç Sigortaları Dışındaki Sigortalarında Uygulanacak Taban Ekspertiz Ücret Tarifesi yayımlanmıştır.

30.07.2025 tarihli Resmî Gazete’de Özel Hukuk Hükümlerine Tabi Sigortalar Kapsamında Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

30 Temmuz 2025 tarih ve 32971 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile, Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar Yönetmeliği’nde önemli değişiklikler yapılmıştır. (Değişikliğin ayrıntılarını karşılaştırmalı olarak görmek için tıklayınız.)

Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar (HSAP) Yönetmeliği’nin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir. Buna göre kalıcı veri saklayıcısı aracılığı ile bilgilendirme yapılamaması halinde ise bu paralardan 1.000 TL ve üzeri tutarda olanlar için iadeli taahhütlü mektup ile bilgilendirme yapılır. Bu tutarlar her yıl ocak ayında, TÜİK tarafından açıklanan yıllık TÜFE değişim oranına göre artırılır ve Güvence Hesabı tarafından duyurulur.

Bu durumda Güvence Hesabı’na yeni sorumluluk yükletildiği gibi sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından 1000 TL’lik tutarın her yıl TÜFE oranında değişeceği hususu göz ardı edilmemelidir.

HSAP Yönetmeliği'nin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası ile Yönetmelik kapsamında Güvence Hesabı'na aktarılması gereken tutarın aktarılmaması halinde Güvence Hesabına aktarım yapmayan sigorta ve emeklilik şirketlerince bu tutar, aktarım yapılması gereken tarihten itibaren ticari işlerde kullanılmak maksadıyla belirlenen avans faiz oranı üzerinden hesaplanan temerrüt faizi yürütülerek ödenir.

Yönetmelik yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

SEDDK tarafından 01.08.2025 tarih ve 2025/19 sayılı Kara Araçları Kasko Sigortasında Prim/Özsermaye Katsayısı Uygulamasına İlişkin Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/19 sayılı genelge ile; Katsayı Hesabı ve Üretim Limiti başlıklı 3. Maddesinin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere altı ve yedinci fıkralar eklenmiştir.

Düzenleme ile mali ve teknik kriterleri sağlayan reasürans prim devirlerinin brüt primden indirilmesine izin verilmektedir. Ayrıca, Kurum bu düzenlemeler üzerinde esneklik sağlayarak katsayıları değiştirme yetkisine sahiptir.

MADDE 3 — ...

(6) Kurumdan izin alınması şartıyla, Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan genelge hükümlerine göre mali ve teknik kriterleri sağlayan reasürörlere bölüşmeli reasürans anlaşmaları kapsamında yapılan prim devirleri, brüt yazılan primden indirilir. Kurum reasürans anlaşmalarında belirlenen devir oranını geçmemek üzere brüt yazılan prime uygulanacak indirim oranını belirlemeye yetkilidir. Bu madde kapsamındaki reasürans prim devirleri yoğunlaşma oranı hesabında dikkate alınmaz.

(7) Kurum, bu maddenin birinci fıkrasında geçen katsayıları 0,5 puana kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

Genelge 01.08.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir

07.08.2025 tarihli Resmî Gazete'de Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ (2010/1)'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ yayımlandı.

7 Ağustos 2025 tarih ve 32979 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimatının A. TARİFE başlıklı bölümünün 1 inci ve 5 inci maddesi değiştirilmiştir.

Tarife ve Talimatının A. TARİFE başlıklı bölümünün 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir;

Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında her bir olay için azami teminat tutarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Her durumda sözleşme kapsamında ödenecek tazminat miktarı 9.000.000 TL'yi aşamaz.

Risk Grubu	Azami Teminat Tutarı (TL)
I. Grup	1.000.000
II. Grup	2.000.000
III. Grup	3.000.000
IV. Grup	4.000.000

Tarife ve Talimatının A. TARİFE başlıklı bölümünün 5 inci maddesinde yer alan “Prim Tutarları (4. Basamak)” başlıklı tablo aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir;

Risk Grubu	Prim Tutarı (TL)
I. Grup	750
II. Grup	1.500
III. Grup	2.500
IV. Grup	3.750

Tebliğ, 1.11.2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

16.08.2025 tarihli Resmî Gazete’de Cumhurbaşkanlığı tarafından Karayollarındaki Hız Sınırlama Uygulamalarında Yeknesaklık konulu 2025/14 sayılı Genelge yayımlandı.

16 Ağustos 2025 tarih ve 32988 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Genelge ile; karayolu yapısı üzerinde hız sınırını belirleyen işaretlemelerin, değişen ve gelişen koşullar göz önünde bulundurularak gerekliliği ve konumu incelenip ülke genelinde yeknesak uygulamaların sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılması amaçlanmaktadır.

Genelgede yer alan yapılacak çalışma kriterleri altı madde ile belirlenmiştir.

Hız sınırı düzenlemeleri ile trafik işaret levhalarına ilişkin uygulamalar "Trafik işaret levhaları mümkün olduğu kadar az fakat gerektiği kadar çok olmalıdır." ilkesi doğrultusunda standardize edilecek ve yol kullanıcıları açısından daha algılanabilir bir hale getirilecektir.

Yapılacak çalışmalar İçişleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı koordinasyonunda Adalet, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği, Milli Eğitim, Sağlık, Tarım ve Orman Bakanlıkları ile belediyeler başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarca yürütülecek ve birinci öncelikli olarak belirlenen yollarda 1 Eylül 2025 tarihine, diğer yollarda ise 31 Aralık 2025 tarihine kadar sonuçlandırılacaktır.

19.08.2025 tarihli Resmî Gazete’de Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

19 Ağustos 2025 Tarihli ve 32991 Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile Karayolları Trafik Yönetmeliği’nin Geçici madde 12 ve 13. Maddelerinden değişiklik yapılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 12- 1 sayılı Cetvelin C) Hususiyetlerine Göre Araçlarda Bulundurulacak Teçhizat bölümünde yer alan araç takip ve kamera sistemi ile görüntü kayıt cihazı ve acil durum butonu teçhizatı bulundurma şartı, kapsamda bulunan ve **bu fıkranın yürürlük** tarihinden **sonra ilk defa tescil edilecek taşıtlarda** ilk tescil sırasında aranır.

1 sayılı Cetvelin C) Hususiyetlerine Göre Araçlarda Bulundurulacak Teçhizat bölümünde yer alan araç takip ve kamera sistemi ile görüntü kayıt cihazı ve acil durum butonu teçhizatı bulundurma şartı, kapsamda bulunan ve birinci fıkranın yürürlük tarihinden önce ilk defa tescil edilen taşıtlardan;

- 2025 ile 2023 arasındaki modeller için 1/1/2026,
- 2022 ile 2018 arasındaki modeller için 1/1/2027,
- 2017 ve öncesi modeller için 1/1/2028,

Tarihinden sonraki ilk muayenelerine kadar aranmaz.

GEÇİCİ MADDE 13- 18/2/2025 tarihinden 1/10/2025 tarihine kadar okul servis aracı olarak tescil edilmiş veya tescil edilecek olan ve 18/2/2025 tarihinden önce yürürlükte olan Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun kamera ve kayıt cihazı bulunduran araçların 31/12/2027 tarihinden sonraki ilk muayenesine kadar Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmeliğin 18/2/2025 tarihinde yürürlüğe giren hükümlerinde belirtilen şartlar aranmaz.

- Geçici 12 nci maddenin birinci fıkrası yayımı tarihinden 30 gün sonra,
- Diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Hangi araçları kapsamaktadır?

- M2 ve M3 sınıfı minibüs ve otobüsler,
- Okul servis araçları,
- Ticari taksi ve dolmuşlar,
- Belediyeye ait toplu taşıma araçları

20.08.2025 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından Alacaklı Vekilleri Tarafından Borçlu Olan İlgili Kişilerin Yakınlarına Ait Telefon Numaralarına Erişilmek Suretiyle Borç Bilgisinin Paylaşılmasına İlişkin Kamuoyu Duyurusu yayımlandı.

Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından yayımlanan kamuoyu duyurusu ile; Alacaklı vekilleri tarafından borçlu olan ilgili kişilerin yakınlarının telefon numaralarına erişildiği; ilgili kişinin adı, soyadı ve borç bilgilerini içerir nitelikteki kişisel verilerinin arama yapılmak veya kısa mesaj gönderilmek suretiyle yakınları ile paylaşıldığına ilişkin kuruma muhtelif ihbar ve şikâyetlerde bulunulduğu belirtilmiştir.

Duyuruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun amacı ve “Genel İlkeler”, “Kişisel verilerin işlenme şartları”, “Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler”, “Kabahatler” başlıklı maddelerine değinilerek olası ihlalde cezai sorumluluğun doğacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, alacaklı vekilleri tarafından yürütülen mesleki faaliyetler sırasında borcun tahsiline yönelik yapılan iş ve işlemlerde, borçlu sıfatını haiz ilgili kişilerin ve konu ile ilgisi olmayan ilgili kişinin yakını sıfatını haiz üçüncü kişilerin kişisel verilerinin işlenmesi bakımından Kanun’a uygun şekilde kişisel veri işleme faaliyetinin gerçekleştirilmesine dikkat edilmesi önem arz ettiği vurgulanmıştır.

21.08.2025 tarihli Resmî Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin Ali TİMURTAŞ (B. No: 2019/23175, 28.12.2024) bireysel başvuru kararı yayımlanarak; Kanun yolu başvurularında kesinlik sınırı karar tutarına göre değil uyuşmazlık tutarına göre belirlenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

21 Ağustos 2025 tarih ve 32993 sayılı Resmî Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin Ali TİMURTAŞ (B. No: 2019/23175, 28.12.2024) bireysel başvuru kararı yayımlanmıştır.

Kararda özetle; Başvurucu, kaskolu iş makinesinin güvenli bir otoparkta çalıştığını belirterek sigorta şirketinden 3.500 TL tazminat talep etmiştir. Mahkeme, olayla ilgili soruşturma ve bilirkişi incelemeleri sonucunda, ekspertiz raporunda hasar miktarının 56.076,62 TL olduğu, olayın hırsızlık olarak değerlendirilmesi halinde poliçe kapsamında olduğu, dolandırıcılık şüphesiyle ise teminat dışı kaldığı belirtilmiştir. Başvurucunun ifadelerindeki çelişkiler nedeniyle tazminat talebi reddedilmiş, istinaf başvurusu ise dava değerinin 3.500 TL olması gerekçesiyle kesin olarak reddedilmiştir.

İlgili mevzuatta alacağın bir kısmının dava edilmiş olması hâlinde kesinlik sınırının alacağın tamamına göre belirleneceği ifade edilmesine rağmen istinaf başvurusunun kesinlik sınırından reddedilmesi hatalı bulunmuştur. Ekspertiz raporunda alacak miktarının 56.076 TL olduğu belirtilmiş olup, bu tutarın istinaf sınırını aştığı anlaşılmıştır. Bu nedenle Bölge Adliye Mahkemesi'nin istinaf başvurusunu incelemeksizin reddetmesi hukuka aykırı bulunmuş ve başvurucunun mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine oy birliği ile karar verilmiştir.

21.11.2024 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 24/09/2024 tarih 2024/15 E ve 2024/159 K sayılı iptal kararı doğrultusunda 2330 Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik 21.08.2025 tarihinde yürürlüğe girdi.

21 Kasım 2024 tarih ve 32729 sayılı Resmî Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin 24/09/2024 tarih 2024/15 E ve 2024/159 K sayılı iptal kararı yayımlanmıştı. Bu kararla 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'un 6. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan "...ve manevi..." ibarelerinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilerek 9 ay sonra yürürlüğe gireceği belirtilmişti.

Bahse konu Kanun'un Nakdi tazminat ve aylığın etkisi başlıklı 6. Maddesi'nin son durumu aşağıdaki şekilde olup 21.08.2025 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

"Bu Kanun hükümlerine göre ödenecek nakdi tazminat ile bağlanacak emekli aylığı uğranılan maddi ~~ve manevi~~ zararların karşılığıdır.

Yargı mercilerinde maddi ~~ve manevi~~ zararlar karşılığı olarak kurumların ödemekle yükümlü tutulacakları tazminatın hesabında bu kanun hükümlerine göre ödenen nakdi tazminat ile bağlanmış bulunan aylıklar göz önünde tutulur."

21.11.2024 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 24/09/2024 tarih 2024/78 E ve 2024/164 K sayılı iptal kararı doğrultusunda 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununda Değişiklik 21.08.2025 tarihinde yürürlüğe girdi.

21 Kasım 2024 tarihli Resmî Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin 24/09/2024 tarih 2024/78 E ve 2024/164 K sayılı iptal kararı yayımlanmıştı. Bu kararla 2/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 334. Maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan "Kamuya yararlı dernek ve vakıflar..." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilerek 9 ay sonra yürürlüğe gireceği belirtilmişti.

Bahse konu Kanun’un Adli yardımdan yararlanacak kişiler başlıklı 334. Maddesi’nin son durumu aşağıdaki şekilde olup 21.08.2025 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

"Kendisi ve ailesinin geçimini önemli ölçüde zor duruma düşürmeksizin, gereken yargılama veya takip giderlerini kısmen veya tamamen ödeme gücünden yoksun olan kimseler, iddia ve savunmalarında, geçici hukuki korunma taleplerinde ve icra takibinde, taleplerinin açıkça dayanaktan yoksun olmaması kaydıyla adli yardımdan yararlanabilirler.

~~Kamuya yararlı dernek ve vakıflar, iddia ve savunmalarında haklı göründükleri ve mali açıdan zor duruma düşmeden gerekli giderleri kısmen veya tamamen ödeyemeyecek durumda oldukları takdirde adli yardımdan yararlanabilirler.~~

Yabancıların adli yardımdan yararlanabilmeleri ayrıca karşılıklılık şartına bağlıdır."

SEDDK tarafından 21/08/2025 tarihli 2025/20 Sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Uygulanmasına İlişkin 2019/9 sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/20 sayılı genelge ile; trafik sigortası uygulamalarında adil prim hesaplaması ve referans poliçe kullanımına açıklık getirmek amacıyla yayımlanmıştır.

Sigortalıların haklarını korumak, hasar geçmişinin doğru şekilde değerlendirilmesini sağlamak ve sektörde uygulama birliğini tesis etmek hedeflenmektedir

Özetle;

1.Gerçek Kişi İşletenler İçin Prim Tespiti Düzenlemesi

- Gerçek kişi işleten adına düzenlenecek poliçelerin primlerinin tespitinde kullanım türü aynı araç grubunda:
 - İlk 5 araç için primler özel olarak,
 - 6 ve üzeri araç için primler tüzel olarak değerlendirilecek.
- Bu düzenleme, 26/12/2024 tarihli ve 2024/35 sayılı genelge kapsamındaki kısa süreli poliçeler için geçerli değildir.

2.Trafik sigortası poliçesi tanzim edilirken Referans alınabilecek poliçeler aşağıdaki esaslar çerçevesinde belirlenir.

- Poliçeler referans alınırken:
 - Vadesine 14 günden fazla kalan poliçeler (aynı araç için yapılan yenileme teklifleri hariç) referans gösterilemez.
 - Sadece aynı araç grubundaki poliçeler referans olabilir.
 - Mevcut aracın poliçesi sonlandırılırsa, yeni araç için düzenlenecek poliçeye bir sonraki yenilemede referans gösterilebilir.
 - 10 yıldan eski poliçeler referans gösterilemez.
 - Her poliçe yalnızca bir kez referans olarak kullanılabilir.
- Birden fazla uygun referans poliçe varsa, sigortalı lehine en avantajlı olan dikkate alınır.

3.Hasar Bildirimi Durumunda Basamak Düzenlemesi

- Poliçe tanziminden sonra referans poliçeye hasar bildirimi yapılırsa, bu durum bir sonraki yenilemede basamak hesabında dikkate alınır.

Bu Genelge 01.01.2026 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

SEDDK tarafından 03.09.2025 tarihli 2025/21 Sayılı Hasar Dosyası Açılışında Maktu Tutar Kullanılmasına İlişkin Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/21 sayılı genelge ile; Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası kapsamındaki bedeni tazminat taleplerine ilişkin hasar dosyalarının açılışında sektörde uygulama birliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Dosya açılış tutarları özetle aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

- Şirket, ilk hasar ihbarında son beş yıllık geçmiş istatistiklerine dayanarak en iyi tahmin doğrultusunda belirlenen tutarlar üzerinden dosya tazminat karşılığı ayırır. Ancak, söz konusu tazminat karşılığı tutarları aşağıdaki tabloda belirtilen maktu tutarlardan az olamaz.

Tazminat Türü (dava-dışı dosyalar)	Asgari Dosya Açılış Tutarı
Ölüm (vefat eden başına)	1.000.000 TL
Maluliyet (malul başına)	450.000 TL

- Maktu tutarlar aksi kurum tarafından belirlenmedikçe asgari ücret artış oranında güncellenir.
- Şirket, dosyaların davalık olması durumunda yukarıdaki tabloda yer alan tutarlara ilave edilecek faiz ve masraf bedelleriyle birlikte muallak tazminat karşılığı ayırır.
- Söz konusu tutarların kaza tarihindeki teminat limitini aşması durumunda, ilgili teminat limitinin asgari %90'ı üzerinden dosya tazminat karşılığı ayrılarak buna tüm masraflar ilave edilir.
- Açılış tutarları üzerinden karşılık ayrılan hasar dosyaları, aktüer raporunda hesaplanan tutar dikkate alınarak güncellenir. Güncelleme işlemi, aktüer raporunun şirkete tebliğinden itibaren en geç üç iş günü içinde tamamlanır.
- Yeterli istatistiki verisi olmayan şirketler bu maddede yer alan asgari dosya açılış tutarlarını kullanır.
- Şirket tarafından daha önce tazminat ödemesi yapılan dosyaların dava konusu olması halinde, daha önce yapılan tazminat ödemesi davada talep edilen tutardan ve yukarıda belirtilen davalık dosyalar için asgari açılış tutarından mahsup edilir. Kalan tutarlardan büyük olan dosya tazminatı karşılığı açılış tutarı olarak dikkate alınır.
- Söz konusu tutarların ilgili dönemler sonrasında yeni ihbar edilen dosya açılışlarında kullanılması gerekmektedir.

Bu Genelge 01.10.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

06.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı tabloda yer alan bazı kâğıtlara ait maktu vergi tutarlarının yeniden Belirlenmesine Dair 10364 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı yayımlandı.

6 Eylül 2025 tarih ve 33009 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 10364 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı ile; "IV -Makbuzlar ve diğer kâğıtlar" başlıklı bölümünün "2. Beyannameler" fıkrasında yer alan maktu vergi tutarları yeniden belirlenmiştir.

Her ne kadar 2024 yıl sonunda yeniden değerlendirme oranında artış yapılsa da yaklaşık %50 artışla aşağıdaki tutarlar belirlenmiştir.

b) Vergi Beyannameleri:	Tutar (TL)
ba) Yıllık gelir vergisi beyannameleri	1.000
bb) Kurumlar vergisi beyannameleri	1.350
bc) Katma değer vergisi beyannameleri	665
bd) Muhtasar beyannameler	665
be) Diğer vergi beyannameleri (damga vergisi beyannameleri hariç)	665

Cumhurbaşkanı Kararı, yayımı tarihini izleyen aybaşında (01.10.2025) yürürlüğe girmiştir.

09.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre ticari kazancı basit usulde tespit edilen mükellefler hakkında 10380 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı yayımlandı.

9 Eylül 2025 tarih ve 33012 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 10380 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı ile; basit usule tabi mükelleflerden bazıları gerçek usulle vergilendirilmesine karar verilmiştir.

Büyükşehir belediyesi olan illerde, bir önceki takvim yılının son günü itibarıyla Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanmış son verilere göre nüfusu 30.000’i geçmeyen ilçeler hariç olmak üzere, aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunan mükellefler;

...
ç) Motorlu taşıtların her türlü bakım ve onarım işleriyle uğraşanlar,
...

Gerçek usulde vergilendirileceği belirtilmiştir.

Cumhurbaşkanı Kararı 01.01.2026 tarihinde yürürlüğe girecektir.

09.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de 492 Sayılı Harçlar Kanununa Bağlı Tarifelerde Yer Alan Maktu Harç Tutarlarının Yeniden Belirlenmesine Dair 10382 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı yayımlandı.

9 Eylül 2025 tarih ve 33012 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 10382 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı ile; “Finansal faaliyet harçları” başlıklı bölümünde yer alan maktu harç tutarları yeniden belirlenmiştir.

Her ne kadar 2024 yıl sonunda yeniden değerlendirilmesinde artış yapılsa da yaklaşık %50 artışla aşağıdaki tutarlar belirlenmiştir.

Şirket Türü	Harç Tutarı (TL)
Sigorta şirketleri kuruluş izin belgeleri (Her yıl için)	4.045.580,00
Emeklilik şirketleri kuruluş izin belgeleri (Her yıl için)	2.847.530,00

(a) ve (b) bentlerinde yer alan şirket kuruluş izin belgelerinin her ikisini de alanlardan, izin belgelerinin alındığı yıldan sonraki yıllarda, bu belgelere ait harçlardan sadece yüksek olanı alınır.

Cumhurbaşkanı Kararı, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

17.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de Reeskont ve Avans İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranlarının Tespiti hakkında Tebliğ yayımlandı.

17.09.2025 tarih ve 33020 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Reeskont ve Avans İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranlarının Tespiti” hakkında Tebliğ ile;

- Reeskont İşlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı yıllık %41,25;
- Avans İşlemlerinde uygulanacak faiz oranı yıllık %42,25 olarak belirlenmiştir.

Belirlenen bu oranlar tebliğin yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 08.03.2025 tarihinden itibaren Reeskont faiz oranı 43,25; Avans faiz oranı 44,25 olarak uygulanmaktaydı.

SEDDK tarafından 26.09.2025 tarihli 2025/22 sayılı Muallak Tazminat Karşılığında Kaynaklanan Net Nakit Akışlarının İskonto Edilmesi Hakkındaki 2016/22 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca 2025/22 sayılı genelge ile Muallak Tazminat Karşılığında Kaynaklanan Net Nakit Akışlarının İskonto Edilmesi Hakkındaki 2016/22 Sayılı Genelgenin 7. maddesi değiştirilmiştir.

Net nakit akışları finansal raporlama dönemi tarihi itibarıyla %32,5 olan iskonto oranı %30 olarak değiştirilmiş olup %30 oranı dikkate alınarak peşin değere iskonto edilir.

Genelge yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

29.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin Caner ŞAFAK (B. No: 2024/41763, 08.07.2025) bireysel başvuru kararı yayımlanarak; alacağın enflasyonist ortamda kayba uğramasının önüne geçmek için munzam zarar müessesesinin, etkili bir hukuk yolu olmadığı ifade edilmiştir.

29 Eylül 2025 tarihli ve 33032 sayılı Resmi Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin Caner ŞAFAK (B. No: 2024/41763, 08.07.2025) bireysel başvuru kararı yayımlanmıştır.

Kararda özetle; Başvurucu, 2010 yılında bir özel hukuk kişisi olan bankaya karşı icra takibi başlatmış, bankanın itirazı üzerine, itirazın iptali davası açılmıştır. Banka, davanın 2020 yılında kesinleşmesine müteakip asıl alacak, faiz ve ferileri ile birlikte icra dosyasına ödemiştir.

Başvurucu, 2010 yılından 2020 yılına kadar geçen sürede, ödenen yasal faiz oranlarının enflasyonun çok altında kalması nedeniyle alacağının satın alma gücünün önemli ölçüde azaldığı, bunun da munzam zarar (aşkın zarar) oluşturduğunu ileri sürerek TBK m.122 kapsamında ayrı bir tazminat davası açmıştır. Dava ilk derece ve bölge adliye mahkemelerinde munzam zarar şartlarının oluşmadığından bahisle reddedilmiştir. Başvurucunun temyizi üzerinde Hukuk Genel Kurulunun 29/3/2022 tarih ve E.2021/11-938, K.2022/401 sayılı kararında açıklandığı üzere munzam zarar koşullarının somut olayda gerçekleşmediği, aşkın zararın genel ekonomik olumsuzlukların (ülkede cari enflasyon oranı, yüksek ve değişken döviz kurları, mevduat faizleri, paranın satın alma gücünde meydana gelen azalma) dışında davacının durumuna özgü somut vakıalarla ispatlanması gerektiği, yüksek enflasyon, dolar kurundaki artış, serbest piyasadaki faiz oranlarının yüksek oluşu ve paranın satın alma gücünde meydana gelen azalmanın davacıyı ispat yükünden kurtarmayacağı gibi herhangi bir ispat kolaylığı da sağlamayacağı, davacının geç ödeme ile maruz kaldığı zararı doğuran vakıaların dosya kapsamında ispat edilemediği ifade edilerek ret kararı onanmıştır.

AYM Kararında, özel hukuk kişileri arasındaki borç ilişkilerinden doğan alacakların, uzun yargılama süreçleri nedeniyle geç tahsil edilmesi durumunda, enflasyon karşısında değer kaybına uğradığı ve bu kaybın hukuk sistemi içinde etkili bir şekilde telafi edilemediği vurgulanmış ve yasal faiz oranlarının enflasyon karşısında alacağın gerçek değerini korumakta yetersiz kaldığı belirtilmiştir. Ayrıca, Yargıtay'ın Türk Borçlar Kanunu'nun 122. maddesi kapsamında munzam zararın ispatı için alacaklıya somut ve özel deliller sunma yükümlülüğü getirmesinin, alacaklıya aşırı bir külfet yüklediği değerlendirilmiştir.

Bu gerekçelerle, Anayasa ile güvence altına alınan mülkiyet hakkı ile bağlantılı olarak etkili başvuru hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

Yapısal sorunun çözümü için kararın TBMM'ye bildirilmesine karar verilecek, özel hukuk kişileri arasındaki alacakların enflasyon karşısında uğradığı değer kaybını telafi edecek etkin bir düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

Kararın yayımlandığı tarihe kadar mülkiyet hakkının ihlali iddiasıyla yapılmış olan başvurular ile bu tarihten sonra aynı konuda yapılan ve karardan sonra yapılacak başvuruların incelenmesinin, kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren 6 ay süreyle ertelenmesine karar verildi.

AYM, ihlalin yapısal bir sorundan kaynaklandığını tespit ederek pilot karar usulünü işletmiştir. Bu kapsamda, TBMM 6 ay içinde, enflasyon nedeniyle alacakların değer kaybını telafi edecek etkili bir hukuki düzenleme yapması beklenmektedir.

İZ BIRAKAN KARARLAR;

AYM'nin CMK m.253/19'u konu alan iptal kararı sonrası CMK'daki yeni düzenleme ile uyuşmazlıklarda uzlaşma olması durumunda dikkat edilmesi gereken hususlar ve yargılamaya ilişkin belirleyici unsurlar sayılmış olup bu çerçevede araştırma yapılarak bir sonuca varılması gerekmektedir.

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2023/11615 E ve 2025/5938 K 16.04.2025 tarihli kararında özetle; Anayasa Mahkemesi'nin Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 253/19. maddesindeki tazminat davası yasağını iptal etmesi üzerine, 7531 sayılı Kanun ile yapılan yeni düzenleme uzlaşma sürecinde zararların değerlendirilmesine ilişkin önemli bir değişiklik getirmiştir. Artık uzlaşma anında tespit edilemeyen veya sonradan ortaya çıkan zararlar için tazminat davası açılabilir. Bu kapsamda, yargılamada zararın uzlaşma anında kesin olarak belirlenip belirlenmediği, uzlaşmanın edimli olup olmadığı ve edimlerin hangi zarar kalemlerine karşılık geldiği hususlarının somut olay özelinde ayrıntılı biçimde incelenmesi gerekmektedir.

İlgili Mevzuat;

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Uzlaştırma" başlıklı 253. Maddesinin ikinci fıkrasında;

"Uzlaşmanın sağlanması halinde, uzlaşma anında tespit edilemeyen veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan zararlar hariç, soruşturma konusu suç nedeniyle tazminat davası açılmaz; açılmış olan davadan feragat edilmiş sayılır. Şüphelinin, edimini yerine getirmemesi halinde uzlaşma raporu veya belgesi, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 38 inci maddesinde yazılı ilam mahiyetini haiz belgelerden sayılır." Şeklinde ifade edilmiştir.

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2023/11615 E ve 2025/5938 K 16.04.2025 tarihli kararında;

"5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun (CMK) 253'üncü maddesinin (19) numaralı fıkrası uyarınca uzlaşmanın sağlanması hâlinde soruşturma konusu suç nedeniyle tazminat davası açılmayacağına dair kural, Anayasa Mahkemesinin 26.07.2023 tarihli ve 2023/43-141 E-K. sayılı kararıyla iptal edilmiştir. ... Anayasa Mahkemesinin iptal kararı üzerine 14.11.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7531 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesiyle CMK'nın 253'üncü maddesinin (19) uncu fıkrasının beşinci cümlesinin başına "Uzlaşmanın sağlanması halinde, uzlaşma anında tespit edilemeyen veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan zararlar hariç, soruşturma konusu suç nedeniyle tazminat davası açılmaz;" ibaresi eklenmiştir.

Anayasa Mahkemesinin iptal kararı ile anılan yasal düzenleme birlikte değerlendirildiğinde bahse konu hukuki süreç sonrasında uzlaşma hâlinde tazminat davası açılmayacağına ilişkin Dairemizin yerleşik uygulamasından dönülmesi zorunluluğu doğmuştur. Gerek Anayasa Mahkemesinin iptal kararının gerekçesi, gerekse yeni yasal düzenleme ile getirilen istisna hükmü uyarınca somut olaydaki gibi bedensel zararlar söz konusu olduğunda maluliyet raporu ve aktüer hesabı incelemesi gibi teknik bazı verilere ihtiyaç duyulacağından, dava konusu eylemle ilgili olayın hemen akabinde ve soruşturmanın başında işletilen uzlaşma süreci içinde zararın sağlıklı şekilde belirlenebilmesi her zaman mümkün olmayacaktır. Bu aşamada, teknik birtakım verilerle ve ayrıntılı hesaplamalarla ortaya konulabilecek zararın uzlaşma anında tespit edilmesi mümkün olmadığından bu konuda araştırma yapılarak bir sonuca varılması gerekmektedir.

Bu itibarla İtiraz Hakem Heyetince;

- Uzlaşma sürecinde zararın kesin olarak belirlenip belirlenmediği veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan bir zarar olup olmadığı belirlenmeli,
- Zararın kesin olarak belirlenmesinden sonra uzlaşma yapılmış veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan bir zarar yoksa CMK'nın 253/19. maddesi gereğince davanın reddine karar verilmeli,
- Zararın kesin olarak belirlenmesi mümkün değil veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan bir zarar söz konusu ise davanın esası incelenmeli,
- Davanın esasının incelenmesi durumunda uzlaşmanın edimli olup olmadığının belirlenerek uzlaşma sürecinde ödenen edimin hangi zarar kalemine ilişkin olduğu da belirlenerek o zarar kalemine ilişkin hesaplanacak tazminattan güncellenerek mahsup edilerek bir karar verilmelidir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle taraflar arasında uzlaşma sağlandığı gerekçesi ile davanın reddi doğru olmayıp bozmayı gerektirmiştir."

04/06/2025 tarihinden önce verilen kararlar açısından, 7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile HMK Ek 1. Madde değişikliği kapsamında istinaf/temyiz incelemesi yapılabilir olup olmadığının belirlenmesinde dava tarihi değil, karar tarihi esas alınmalıdır.

Özet;

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 2024/10-205 E ve 2025/410 K 02.07.2025 tarihli kararında özetle; 7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile HMK Ek 1. maddesinde yapılan değişiklik, geçiş hükmü içermediğinden derdest davalara nasıl uygulanacağı belirsizdir. Ancak, kararın verildiği tarihte yürürlükte olan parasal sınırlara göre kanun yoluna başvuru imkânı değerlendirilmelidir.

Verildiği anda kesin olan bir karar, sonradan yürürlüğe giren düzenlemeyle kanun yoluna açık hâle getirilemez. Bu tür bir uygulama, kazanılmış haklara, hukuki güvenliğe ve adil yargılanma hakkı kapsamında silahların eşitliği ilkesine aykırılık oluşturur.

Ceza yargılamasından farklı olarak hukuk yargılamasında lehe düzenleme değerlendirmesi yapılamaz. Bu nedenle, kanun yolu değerlendirmesi karar tarihi itibarıyla her iki taraf açısından öngörülebilir koşullara göre yapılmalıdır.

Sonuç olarak, 7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile HMK Ek 1. maddesinin 2. fıkrasında yapılan değişiklik dava tarihi esas alınarak parasal sınırların belirlenmesini öngörse de geçiş hükmü içermemesi nedeniyle değişikliğin yürürlüğe girmesinden önce verilmiş kararların kanun yoluna tabi olup olmadığının belirlenmesinde karar tarihi esas alınmalıdır.

İlgili Mevzuat;

7550 sayılı Kanun'un 20. Maddesi;

12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(2) 200’üncü ve 201’inci maddelerdeki parasal sınırların uygulanmasında hukuki işlemin yapıldığı, 341 inci, 362’nci ve 369 uncu maddelerdeki parasal sınırların uygulanmasında davanın açıldığı tarihteki miktar esas alınır.”

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun “Zaman bakımından uygulanma” başlıklı 448. Maddesinde;

“Bu Kanun hükümleri, tamamlanmış işlemleri etkilememek kaydıyla derhâl uygulanır.”

Şeklinde ifade edilmiştir.

Karar;

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 2024/10-205 E ve 2025/410 K 02.07.2025 tarihli kararında;

“Yapılan açıklamalar ışığında temyiz incelemesi için Hukuk Genel Kurulu önünde bulunan 08.03.2023 tarihinde verilen direnme kararı yönünden kararın miktar itibarıyla temyizi kabil olup olmadığının belirlenmesinde 7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile HMK'nın Ek 1. maddesinin 2. fıkrasında yapılan ve 04.06.2025 tarihinde yürürlüğe giren değişiklik karşısında dava tarihindeki parasal sınırların mı yoksa karar tarihindeki parasal sınırların mı esas alınacağı konusu irdelendiğinde; Bölge Adliye Mahkemesince verilen direnme karar tarihi itibarıyla temyiz hakkı doğmuş olup dolayısıyla ortada HMK'nın 448. maddesi anlamında tamamlanmış bir usul işlemi bulunmaktadır.

7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile HMK'nın Ek 1. maddesinde yapılan değişikliğin ne şekilde uygulanacağı, başka bir deyişle derdest davalarda uygulanıp uygulanmayacağı yönünden bir geçiş hükmü de öngörülmemiştir. Öte yandan verildiği anda yürürlükte bulunan kanun hükümlerine göre miktar itibarıyla kesin olan yani temyiz yolu kapalı bulunan bir kararın sonradan yürürlüğe giren kanuni düzenleme kapsamında değişen parasal sınırlara göre kesin olup olmadığının değerlendirilmesine olanak bulunmamaktadır. Zira ortada tamamlanan ve kesin olmakla bir taraf yararına kesin hüküm etkisi ya da usulî kazanılmış hak yaratan bir hukuksal durum doğmuştur; oluşan bu hukuki durumun değişmezlik ve dokunulmazlık niteliklerini zedeleyecek şekilde yeni düzenleme çerçevesinde tekrar değerlendirmeye tabi tutulmasının kazanılmış haklara saygı, hukuki güvenlik, belirlilik ilkelerinin yanı sıra adil yargılanma hakkı kapsamında silahların eşitliği ilkesine de aykırı olacağı açıktır. Hukuk yargılamasında ceza yargılamasında olduğu gibi lehe-aleyhe düzenleme değerlendirmesi yapılması mümkün olmadığı gibi yargılamanın taraflarının aynı haklara aynı ölçüde sahip olmasına göre kararın verildiği tarih itibarıyla her iki taraf açısından geçerli olan öngörülebilir koşullara göre değerlendirme yapılması gerekmektedir. Bu itibarla kararın verildiği tarih itibarıyla temyiz eden açısından kararı temyiz etme koşulları belirli; kararı temyiz etmeyen taraf açısından ise diğer tarafın temyiz etme koşullarını o tarih itibarıyla sağlayıp sağlamadığı öngörülebilir olmalıdır.

Neticeten eldeki davada 7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile HMK'nın Ek 1. maddesinin 2. fıkrasında yapılan değişiklik kapsamında kararın temyizi kabil olup olmadığının belirlenmesinde dava tarihinin esas alınmasının mümkün olmadığı, değişiklikten önceki düzenlemelere göre karar tarihi itibarıyla değerlendirme yapılması gerektiği sonucuna varılmakla Bölge Adliye Mahkemesince verilen direnme kararına karşı miktar itibarıyla temyiz yoluna başvurulması mümkün değildir.”

Kaza tarihi ve hemen sonrasında bilinen yaralanmaların, ilk maluliyet raporunda yer almamış olması, maluliyet artışı kapsamında değerlendirilemez. Maluliyet artışı yönünden değerlendirme yapılabilmesi için, maluliyetin hangi tarihte kesin olarak belirlenebilir hâle geldiğinin açık biçimde tespit edilmesi gerekmektedir.

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2023/4782 E ve 2025/2147 K. 10.02.2025 tarihli kararında özetle; Davacı, trafik kazası sonucu maluliyetinde artış olduğunu ileri sürerek ek tazminat talebinde bulunmuştur. Davacıya daha önce aynı kazaya ilişkin maluliyet tazminatı ödenmiş ve bu karar kesinleşmiştir. Yeni raporda belirtilen nazal kemik fraktürü, eklem hareket kısıtlılığı ve yürüyüş bozukluğu gibi bulguların, ilk rapor tarihinde mevcut olduğu ancak değerlendirmeye alınmadığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle, söz konusu bulgular “gelişen durum” olarak kabul edilemez ve artan maluliyet iddiası hukuken değerlendirilemez.

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2023/4782 E ve 2025/2147 K. 10.02.2025 tarihli kararında; “Davacı trafik kazası sonucu oluşan maluliyetinde artış olduğunu iddia ederek artan maluliyete ilişkin tazminat isteminde bulunmuştur. ... Gelişen durumun varlığı hâlinde gelişen durum yönünden yeniden dava açılabilmesi mümkündür. ... Bu itibarla; davacıdaki yaralanmanın hangi tarihli tedaviyle tamamen iyileştiği, iyileşme sonrası aynı yaralanma nedeniyle gelişen bir durumun bulunup bulunmadığı, varsa gelişen durumun hangi tarihte sona erdiği kesin olarak belirlenmelidir. ... Somut olayda davacı davaya konu kaza nedeniyle maluliyetinde artış meydana geldiğini belirterek iş bu başvuruyu yapmıştır. Bu başvurusuna Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Adli Tıp Ana Bilim Dalı Başkanlığının 18.02.2022 tarihli raporunda kaza tarihinde yürürlükte olan Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ... hk Yönetmelik hükümlerine göre düzenlenmiş ve maluliyet oranının %21 olduğunu gösteren rapor eklenmiştir. Bu raporda maluliyet, sol femur fraktürü, sol tibia fraktürü, sol ulna proksimal fraktürü ve nazal kemikte oluşan fraktür nedeniyle belirlenmiştir. Davacının daha önce de Sigorta Tahkim Komisyonuna aynı kaza nedeniyle sürekli maluliyet istemli başvurusu bulunduğu ve bu başvuruya ekli raporda maluliyet oranının %14 olduğunun belirlendiği anlaşılmaktadır. Dosyaya ekli yukarıda açıklanan maluliyet raporda ilk raporda maluliyetin eksik belirlendiği nazal kemik fraktürünün maluliyet nedeni olmasına rağmen hiç dikkate alınmadığını, ortopedi ve travmatoloji notunda sadece kısıtlığın hesaplandığı, kişideki eklem hareket kısıtlılığı ve yürüyüş bozukluğunun değerlendirilmediği belirtilmiştir.

İlk rapora göre belirlenen maluliyet oranı üzerinden sigorta yargılamasında sürekli maluliyet tazminatı belirlenmiş, söz konusu kararlar kesinleşmiştir. Bu durumda ilk raporda belirtilen %14 maluliyet oranı kesinleşmiştir. Artık davacının yaralanması dolayısıyla ilk raporda dikkate alınmamış olduğu anlaşılan nazal kemik fraktürü, kişideki eklem hareket kısıtlılığı ve yürüyüş bozukluğu nedeniyle maluliyet belirlenmesi mümkün değildir. Bu yaralanmalar gelişen durum olarak kabul edilerek artan maluliyet belirlenemez.”

Davacı taraftan kaynaklanan zararı ağırlaştırıcı durum nedeniyle müterafik Kusur nedeni ile takdiri indirim yapılarak davanın kısmen reddine karar verildiğinden davalı yararına reddedilen kısım için vekalet ücretine hükmedilmesi gerekir.

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2022/8445 E ve 2024/5919 K. 10.06.2024 tarihli kararında özetle; Davacı lehine hesaplanan tazminattan, müterafik kusur nedeniyle %20 oranında indirim yapılmış ve bu indirim doğrultusunda hüküm kurulmuştur. Davanın davacı taraftan kaynaklanan zararı ağırlaştırıcı durum nedeniyle davanın kısmen reddine karar verilmiş olmasına rağmen, davalı lehine vekalet ücreti takdir edilmemesi hatalıdır. Ancak bu eksiklik yeniden yargılamayı gerektirmediğinden, karar HMK m. 370/2 uyarınca düzeltilerek onanmıştır. (Benzer nitelikteki kararlar; Yargıtay 4. HD., E. 2024/863 K. 2024/2388 T. 4.3.2024, Yargıtay 4. HD., E. 2024/6957 K. 2024/8396 T. 1.10.2024, Yargıtay 4. HD., E. 2023/12167 K. 2024/392 T. 15.1.2024, Yargıtay 4. HD., E. 2023/6042 K. 2023/8947 T. 11.9.2023)

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2022/8445 E ve 2024/5919 K. 10.06.2024 tarihli kararında; “Davacı lehine hesaplanan tazminattan, davacının müterafik kusuru nedeniyle Bölge Adliye Mahkemesi tarafından yapılan %20 oranında indirim sonucu belirlenen tazminat tutarı hüküm altına alınırken, davacı taraftan kaynaklanan zararı ağırlaştırıcı durum nedeniyle davanın kısmen reddine karar verildiğinden, müterafik kusur indiriminden dolayı davalı yararına reddedilen kısım için vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken vekalet ücreti takdir edilmemiş olması doğru değildir. Ancak belirlenen bu hatanın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanun'un 370 nci maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca düzeltilerek onanması uygun görülmüştür.”

Saygılarımızla...